

**Vlaams Milieubeleid
Financiering en Economische instrumenten**

Sammy Wuyts

Financieel raadgever

Kabinet van minister Hilde Crevits

Vlaams Minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu
en Natuur

- België is een federale staat met 3 regio's: Vlaanderen, Brussel en Wallonië

- Vlaanderen
 - 6 miljoen inwoners
 - 13.521 km²
 - BBP van 187,5 miard €
 - Milieu: hoofdzakelijk regionale bevoegdheid
 - Milieubeleid heeft financiële en economische instrumenten nodig

- Sinds 1991 een specifiek milieu- en natuurfonds:
MINA-fonds:
 - Gefinancierd via toegewezen heffingsontvangsten uit:
 - afvalwaterlozing
 - grondwaterwinning
 - afval
 - mest
 - Allen volgens het principe van de vervuiler of gebruiker betaalt.
- Aangevuld met de algemene middelen uit het **Vlaamse budget.**

■ UITGAVEN

- Totale milieu-uitgaven Vlaamse Gewest: **1.200 mio €**
- Dit is **5%** van het totale budget Vlaamse Gewest
- Belangrijkste uitgaven voor:
 - Waterbeleid: 60%
 - Biodiversiteit: 11%
 - Bodemsanering: 8%
 - Afval: 3%

■ ONTVANGSTEN

- Eigen milieuontvangsten **261 mio €**
 - 53% uit milieuheffingen
 - Rest: allerhande inkomsten: boetes, retributies, dividenden uit participaties...

Regulerende heffingen als economisch instrument

- **Afvalwaterlozing: 60 mio €/j**
 - lineair heffingstarief
 - heffing in functie van gemeten of berekende vuilvracht
- **Grondwaterwinning: 20 mio €/j:**
 - progressief tarief $>30.000\text{m}^3$
 - tarief in functie van kwetsbaarheid waterlagen
- **Afval: 50 mio €/j**
 - tarief storten 75 €/ton
 - tarief verbranden 7 €/ton
 - 0 €/ton voor recyclage
- **Mest: 10 mio €/j**
 - heffing bij overschrijding van normen

Specifieke financieringsinstrumenten Vlaams Gewest

- NV Aquafin
- Drinkwatermaatschappijen
- Energiefonds
- Klimaatfondsen via PMV
- Bossencompensatiefonds

- Bouwen, financieren en onderhouden van zuiveringsinstallaties en collectoren
- Is een zelfstandig bedrijf, NV
- Vlaamse Gewest is 100% aandeelhouder
- Balanstotaal 2007: 2,4 miljard €
- Investeringsprogramma opgedragen door het Vlaamse Gewest van 250 miljoen €/j.
- Investerings+Operationele kosten 2008: 400 miljoen €/j
- Minstens 50% betaald door vervuiler

Drinkwatermaatschappijen

- Drinkwatervoorziening in principe gemeentelijke bevoegdheid: op het terrein verenigd in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
- Vlaamse Gewest participeert voor 25 % in grootste watervoorzieningsmaatschappij VMW
- Totale omzet watervoorziening: 500 mio €/j
- 100% betaald door de gebruikers (burgers en bedrijven)

- Inkomsten: uit boetes voor niet halen van energienormen
- Uitgaven: allerhande uitgaven rationeel energiegebruik
- Inkomsten en uitgaven 2008: +/- 15 miljoen €

- PMV is een Vlaamse Investeringsmaatschappij: Vlaamse Gewest is 100% aandeelhouder
- PMV investeert voor de Vlaamse overheid in klimaatfondsen 55 mio euro:

Belangrijkste participaties in:

- Multilateral Carbon Credit Fund 22 mln. EUR
 - EBRD & EIB-initiatief
 - Projecten in Centraal-Europa en Centraal-Azië
- Asian Pacific Carbon Fund 26,8 mln. USD
 - Asian Development Bank (ADB)-initiatief
 - Projecten in Azië en Stille Zuidzee-gebied

- Bebossen van gronden als compensatie voor gekapte bossen
- Inkomsten: heffing voor het kappen van bos
- Uitgaven: voor het herbebossen van gronden
- Inkomsten en uitgaven: 5 mio €/j

Niet alleen het Vlaamse milieudepartement financiert het Vlaamse milieubeleid

- Binnen **andere beleidsdomeinen** van het Vlaams Gewest: minstens 100 mio/j via subsidies voor milieuinvesteringen, landbouwsubsidies voor milieuvriendelijke bedrijfsvoering,...
- **308 steden en gemeenten**: 1.000 mio/j via afvalinzameling (580 mio), lokaal rioolbeheer (300mio)...
- **5 provincies** via natuurbescherming, waterbeheer...
- **Huishoudens** via investeringen in rationeel energiegebruik, hernieuwbare energie, groendaken, eigen afvalwaterzuivering...
- **Industrie** minstens 1000 mio €/j via investeringen en operationele kosten preventie en sanering van water, lucht, afval, bodem...

Totale milieu-uitgaven (heel ruwe schatting):

- **minstens 3,5 miljard €/j**
- **(1,9% van het BBP in Vlaanderen)**

Loont het de moeite? Baten van het milieubeleid

Enkele voordelen van gekwantificeerde baten:

- Recreatiewaarde van één bos: 1,6 to 18 mio €/j;
- Waarde van één park voor bezoekers en omwonenden: 12 to 44 mio €/j
- Het beperken van de geurhinder bij één verwerker van dierlijk afval: 3 mio €/j

Financieel-economische aandachtspunten milieubeleid

- Financiële prikkels zorgen voor efficiënte aanwending van de middelen en gedragsverandering
- Zoektocht naar optimale instrumentenmix: heffingen, retributies, subsidies, vergunningen
- Zoektocht naar nieuwe economische instrumenten: verkeersbelasting in functie van ecoscore wagens tegen 2010
- Hou rekening met externe kosten en moeilijk te kwantificeerbare baten
- Economische waardering van het milieu draagt bij tot een efficiënter en effectiever milieubeleid

Voor meer informatie...

Vlaamse Overheid

Sara.Ochelen@lne.vlaanderen.be

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Sammy.wuyts@vlaanderen.be

<http://milieueconomie.lne.be>